

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/26
Urbroj: 50301-27/12-18-6

Zagreb, 16. svibnja 2018.

Hs**NP*021-12/18-09/11*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA	
HRVATSKI SABOR	
ZAGREB Sv. Marka 6	
16-05-2018	
Primljeno:	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
021-12/18-09/11	65
Uradžbeni broj:	Pril.
30-18-04	Vrij.
-	

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za 2017. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/18-09/11, urbroja: 65-18-03, od 27. ožujka 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za 2017. godinu, daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da prihvati Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za 2017. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, aktom od 19. ožujka 2018. godine, uz sljedeće napomene:

Uvidom u Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za 2017. godinu, utvrđeno je da, u dijelu u kojem se popisuju aktivnosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (str. 5 i 6), nisu navedene sve zadaće ovoga tijela sukladno članku 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17) - u dalnjem tekstu: Zakon, odnosno izostale su sljedeće zadaće:

- "6. općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstveno, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće u skladu s ovim Zakonom,
- 7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja, odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
- 9. propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom,".

Osim toga, nisu navedene ni sljedeće važne aktivnosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj regulirane Zakonom:

- daje prijedlog o davanju ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja (sukladno članku 34. Zakona)
- daje suglasnost na oduzimanje ovlaštenja za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja (sukladno članku 36. Zakona)
- predlaže suglasnost na statut javnog znanstvenog instituta (sukladno članku 26. Zakona).

Slijedom navedenog, a s obzirom na to da je riječ o Zakonu kojim se reguliraju cjelokupni sustavi znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, Vlada Republike Hrvatske napominje da je, prilikom izrade budućih izvješća, potrebno navoditi sve zadaće Nacionalnog vijeća navedene Zakonom.

Nadalje, a vezano uz dio Izvješća 10.2. Hrvatski strateški forum za istraživačke infrastrukture (HSFII) (str. 29 i 30), Vlada Republike Hrvatske napominje da, sukladno članku 6. Zakona, zadaće Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanja i tehnološki razvoj ne obuhvaćaju: istraživačke infrastrukture (s izuzetkom znanstvenih centara izvrsnosti, znanstveno-tehnologičkih parkova i kolaborativnih tehnologičkih centara); doprinos umrežavanju različitih baza, upisnika i evidencija kapitalne istraživačke opreme u okviru projekta "Znanstveno i tehnološko predviđanje" Ministarstva znanosti i obrazovanja; analizu mogućnosti učinkovitog korištenja kapitalne opreme i istraživanje mogućnosti uspostave virtualnog Hrvatskog centra umrežene infrastrukture pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja; organizaciju znanstveno stručne-evaluacije indikativne liste projekata znanstvene infrastrukture pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja i njihove usklađenosti s hrvatskim razvojnim resursima i prioritetima; te organizaciju, praćenje i umrežavanje e-infrastrukture, potporu digitalizaciji, razvoju umreženog sustava "intelektualne" infrastrukture i dostupnosti korisničkih sustava različitih baza, dokumenata i rezpositorija znanstvene literature i istraživačkih projekata. Slijedom navedenog, Vlada je stajališta da nisu dovoljno jasno navedene zadaće Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture.

Vezano uz dio Izvješća koji se odnosi na Zaključke Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanja i tehnološki razvoj, točku 1. (str. 35), u kojoj se navodi kako je Europski strateški forum istraživačkih infrastruktura (ESFRI) nadležan za cjelokupni sustav Istraživačke infrastrukture Europske unije u 9. Okvirnom programu za istraživanje i inovacije, Vlada Republike Hrvatske ističe da zakonodavni postupak usvajanja, a samim time i raspodjele nadležnosti, Okvirnog programa za istraživanje i inovacije, program za razdoblje od 2021. do 2027. godine, tek slijedi u narednom razdoblju. Takoder, Vlada Republike

Hrvatske ističe da Europski strateški forum istraživačkih infrastruktura nije nadležan za cjelokupni sustav Istraživačke infrastrukture Europske unije. Riječ je o tijelu samostalnom od Europske komisije koje je zaduženo za, između ostalog, davanje smjernica, preporuka i pripremu Plana razvoja (Roadmap), čije djelovanje nije obvezujuće za tijela Europske komisije.

Nadalje, vezano uz točku 2. podtočke a), b), c) i d), u kojima se poziva na mjeru 2.1., 5.1., 5.3. i 6.3. (str. 35 i 36), Vlada Republike Hrvatske napominje da tekst nije u potpunosti usuglašen s tekstrom Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, broj 124/14). Sukladno Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije, za mjeru 5.1. jedino nadležno tijelo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a provedbena tijela isključivo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, sveučilišta i znanstveni instituti. Također, s izuzetkom mjeru 2.1., Nacionalno vijeće dijeli nadležnost s drugim tijelima u navedenim mjerama Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

U vezi s točkom 3. navedenih zaključaka (str. 36), Vlada Republike Hrvatske ističe kako se kroz cijeli tekst Izvješća ne koristi konzistentno naziv tijela koje je Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj oformilo na 26. sjednici u lipnju 2017. godine. Naime, kroz tekst se koristi naziv Hrvatski forum istraživačkih infrastruktura i Hrvatski strateški forum za istraživačke infrastrukture, dok je u zaključcima s predmetne sjednice Nacionalnog vijeća naveden naziv Hrvatski forum znanstvenih infrastruktura.

Vezano uz točke 4., 5. i 6. zaključaka (str. 36), te uključivanje i angažiranje članova Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture u procjeni kvalitete prijavljenih projektnih prijedloga te mogućnosti korištenja ekspertne potpore iz svih znanstvenih područja i polja, Vlada Republike Hrvatske ističe da navedeno nije bilo moguće koristiti s obzirom na to da je zaključeno da bi većina članova Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture bila u potencijalnom sukobu interesa u slučaju njihovog angažmana, a zbog čega nisu mogli sudjelovati u evaluaciji poziva na dodjelu bespovratnih sredstava. Također, potrebno je napomenuti da je javni poziv za procjenitelje više puta bio raspisivan, kao što je navedeno u točki 5., međutim, osim što je svaki put odaziv bio slab, procjenitelji koji su se javili većinom bi bili u potencijalnom sukobu interesa. Vezano uz navod da je putem Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture dostupan i portfelj od preko 200 uglednih inozemnih recenzentata, potrebno je naglasiti da oni, zbog jezične barijere i potrebe da recenzije budu napisane na hrvatskom jeziku, nisu u mogućnosti recenzirati projektne prijedloge u sklopu poziva objavljenih u Operativnom programu "Konkurentnost i kohezija" 2014. - 2020.

U odnosu na definiranje kriterija te stručne procedure ocjene kvalitete prijavljenih projekata i njihovog rangiranja, Vlada Republike Hrvatske napominje da je načela za pripremu kriterija odabira radio Strateški odbor za istraživačku strukturu, a isti su uklopljeni u Operativni program "Konkurentnost i kohezija" 2014. - 2020., te u kriterije svakog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u funkciji Posredničkog tijela razine 1 (PT1) zaduženo je za kreiranje kriterija, dok ih odobrava Odbor za praćenje Operativnog programa, u kojem su od uspostavljanja i predstavnici Nacionalnog vijeća, pa i Rektorskog zbora, te su prilikom donošenja kriterija imali priliku komentirati dane prijedloge i utjecati na formiranje završne verzije kriterija.

Nastavno na točku 6. zaključaka, a vezano uz učinkovito i brzo korištenje sredstava europskih i kohezijskih fondova te očekivanja bliže suradnje i snažnijeg zajedničkog napora Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture i odgovarajućih tijela Ministarstva znanosti i obrazovanja, Vlada Republike Hrvatske napominje da su članovi Hrvatskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture i Nacionalnog vijeća sudjelovali u tematskim radnim skupinama prilikom programiranja operativnog programa, te su predloženi u tematsku radnu skupinu za programiranje novog operativnog programa u programskom razdoblju 2021. - 2027.

Vezano uz zadaću Nacionalnog vijeća da predloži Hrvatskome saboru strateški dokument mreže javnih znanstvenih organizacija/instituta na temelju Zakona i Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 45/09), potrebno je naglasiti da strateški dokument mreže javnih znanstvenih organizacija do danas nije donesen. Isti je trebao biti donesen još krajem 2009. godine, te se od tada ne mogu provoditi postupci inicijalne akreditacije javnih znanstvenih organizacija, što predstavlja značajnu prepreku u stjecanju prava javnih znanstvenih organizacija propisanih zakonskim okvirima i u obavljanju zakonskih obveza Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Nadalje, uvidom u dio Izvješća 24. Financijsko izvješće Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za 2017. godinu (str. 48), utvrđeno je da su navedeni podaci u skladu s podacima iz sustava Državne riznice. Sredstva za rad Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj planirana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu na pozicijama razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja, glave 08091 Agencije i ostale javne ustanove u znanosti, obrazovanju i sportu, RKP 38487 Agencija za znanost i visoko obrazovanje, na aktivnosti A621179 Troškovi Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje, i to na sljedećim podskupinama:

- 321 Naknade troškova zaposlenima
- 323 Rashodi za usluge
- 329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja.

Međutim, kako Nacionalno vijeće nije pravna osoba te nema svoje zaposlenike, odnosno kako članovi Nacionalnog vijeća nisu zaposlenici Agencije za znanost i visoko obrazovanje, rashodi za službena putovanja članova Nacionalnog vijeća i članova svih tijela Nacionalnog vijeća ne mogu se planirati, izvršavati i evidentirati u okviru podskupine 321 Naknade troškova zaposlenima. Nacionalno vijeće ne pruža usluge Agenciji za znanost i visoko obrazovanje te ukoliko se članovima Nacionalnog vijeća, matičnih odbora i matičnih vijeća isplaćuju naknade za rad, to treba planirati u okviru podskupine 329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja, a izvršavati i računovodstveno evidentirati na odgovarajućem osnovnom računu u okviru odjeljka 3291 Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično. U okviru podskupine 323 Rashodi za usluge planiraju se isključivo usluge koje fizičke i pravne osobe pružaju Nacionalnom vijeću.

Vlada Republike Hrvatske ukazuje na to da je kod pripreme financijskog plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje za 2019. i projekcija za 2020. i 2021. godinu potrebno razmotriti stvarne rashode Nacionalnog vijeća kako bi se ti rashodi ubuduće planirali na ispravnim podskupinama.

Zaključno, uvidom u predmetno Izvješće jasno je kako je Nacionalno vijeće obavljalo važne zadaće koje su već ranije definirane Zakonom i za koje postoji ustaljena procedura, poput prihvaćanja statuta, davanja prijedloga na donošenje rješenja o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja, zadaća matičnih odbora i područnih povjerenstva i sl., usprkos činjenici da je djelovalo od travnja do kraja 2016. godine u sastavu bez osam članova zbog isteka mandata, što je utjecalo na opseg i sadržaj rada Nacionalnog vijeća u 2016. i 2017. godini.

Međutim, Vlada Republike Hrvatske napominje da Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj nije obavljalo neke od važnijih zadaća propisanih člankom 6. Zakona, a koje su većim dijelom vezane uz razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja, i to: općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstvena, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće; utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja, odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja; donosi kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika i nastavnika za produljenje ugovora o radu nakon 65. godine života; propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, prof. dr. sc. Branku Ramljak i dr. sc. Tomu Antičića, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministricice znanosti i obrazovanja.

